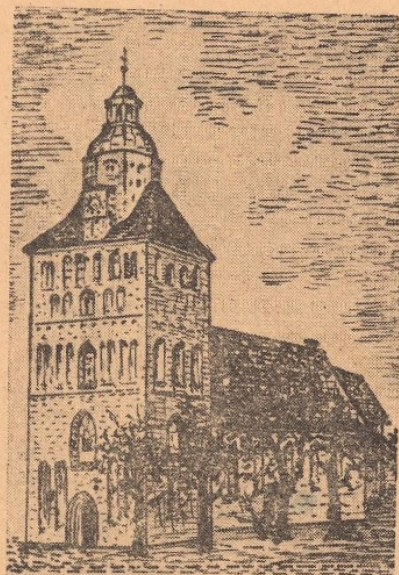

GORZOWSKIE
WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ

Kwiecień **1974**

SPIS TREŚCI MIESIĄC KWIECIEŃ 1974 r.

STOLICA APOSTOLSKA

1. NOWE OBRZĘDY BIERZMOWANIA

Dekret ogłaszający Konstytucję Apostolską o sakramencie bierzmowania	83
Konstytucja Apostolska o sakramencie bierzmowania	84
Obrzędy bierzmowania	88
I. Godność Bierzmowania	88
II. Obowiązki i czynności przy sprawowaniu sakramentu	89
III. Udzielanie sakramentu	90
IV. Adaptacje, których można dokonać w obrzędach bierzmowania	92
V. Przygotowania	93
Rozdział I. Obrzędy bierzmowania w czasie mszy św.	93
Rozdział II. Obrzędy bierzmowania bez mszy świętej	98
Rozdział III. Bierzmowanie udzielane przez szafarza nadzwyczajnego	104
Rozdział IV. Bierzmowanie chorego w niebezpieczeństwie śmierci	104
Rozdział V. Teksty potrzebne przy udzielaniu bierzmowania	105
I. Formularze mszy świętej	105
II. Czytania biblijne	107
2. LITANIA DO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH	110

GORZOWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

600-9421/4

Organ urzędowy Kurii Biskupiej

Rok XVI

KWIECIEŃ 1974 rok

Nr 4

STOLICA APOSTOLSKA

NOWE OBRZĘDY BIERZMOWANIA*

ŚWIĘTA KONGREGACJA KULTU BOŻEGO

Prot. n. 800/71

DEKRET

Szczególny dar Ducha Świętego przez Chrystusa Pana obiecany i zesłany na Apostołów w dniu Pięćdziesiątnicy, sami Apostołowie oraz ich następcy biskupi przekazywali ludziom ochrzczonej w sakramencie bierzmowania. Udoskonała on wtajemniczenie w życie chrześcijańskie w ten sposób, że wierni utwierdzeni mocą z nieba stają się w słowach i uczynkach szczerymi świadkami Chrystusa, i jednocześnie wiąże ich z Kościołem.

Aby jaśniej „uwydatnił się wewnętrzny związek tego sakramentu z całym wtajemniczeniem chrześcijańskim” Powszechny Sobór Watykański II nakazał krytycznie rozpatrzyć obrzędy bierzmowania.¹

Obecnie, gdy to dzieło zostało zakończone i zatwierdzone przez Papieża Pawła V w Konstytucji Apostolskiej „Divinae consortium naturae”, podpisanej dnia 15 sierpnia 1971, Święta Kongregacja Kultu Bożego przygotowała nowe obrzędy bierzmowania, które zastąpią Obrzędy dotychczas stosowane w Pontyfikale i w Rytuale Rzymskim i niniejsze wydanie tych obrzędów ogłasza jako wzorcowe.

Dekret obowiązuje bez względu na wszelkie przeciwnie zarządzenia.

W siedzibie Świętej Kongregacji Kultu Bożego, dnia 22 sierpnia 1971 r.

A. Bugnini, sekretarz

Artur Kard. Tobera, prefekt

* Przekład zatwierdzony dekretem Św. Kongregacji Kultu Bożego z dnia 16. XI. 1972, Prot. 1535/72, oraz dekretem Prymasa Polski z dn. 25. III. 1973, N. 742/72/P.

1) Por. Konst. Sacrosanctum Concilium n. 71, A.A.S. (1964), s. 118.

KONSTITUCJA APOSTOLSKA
O SAKRAMENCIE BIERZMOWANIA

PAWEŁ BISKUP

SŁUGA SŁUG BOŻYCH

NA WIECZNĄ RZECZY PAMIĄTKĘ

Udział w Bożej naturze, który ludzie otrzymują przez łaskę Chrystusa przypomina w pewnym stopniu narodzenie się do życia przyrodzonego, jego rozwój i odżywianie. Wierni, odrodzeni przez chrzest, zostają umocnieni przez sakrament bierzmowania i w Eucharystii otrzymują pokarm życia wiecznego. W ten sposób przez sakramenty chrześcijańskiego wtajemniczenia otrzymują w coraz większym stopniu skarby życia Bożego i postępują w doskonałej miłości.

Słusznie napisano te słowa: „Obmywa się ciało, aby duszę oczyścić ze zmyzy, ciało namaszcza się, aby uświęcić duszę, ciało znaczy się krzyżem, aby umocnić duszę, włożenie rąk ocienia ciało, aby dusza otrzymała duchowe oświecenie, ciało karmi się Ciałem i Krwią Chrystusa, aby dusza nasyciła się Bogiem”¹. Sobór Powszechny Watykański II, świadomy swoich zadań, poświęcił szczególną troskę tym sakramentom wtajemniczenia, przepisując, aby ich obrzędy zostały krytycznie rozpatrzone i bardziej dostosowane do wiernych. Ponieważ weszły już w życie obrzędy chrztu dzieci, zredagowane w nowej formie na podstawie uchwały wspomnianego Soboru Powszechnego i wydane na nasze polecenie, wypada teraz ogłosić obrzędy bierzmowania, aby jasno ukazała się jedność wtajemniczenia chrześcijańskiego.

W ubiegłych latach z wielkim nakładem pracy i badań rozpatrywano sposób w jaki był udzielany ten sakrament; mianowicie starano się o to, „aby jaśniej uwydatnił się związek tego sakramentu z całym wtajemniczeniem chrześcijańskim”². Związek łączący bierzmowanie z innymi sakramentami wtajemniczenia staje się jaśniejszy nie tylko przez ściślejsze powiązanie obrzędów, lecz także przez gest i słowa, którymi udziela się sakramentu bierzmowania. W ten sposób obrzędy i słowa tego sakramentu „jaśniej wyrażają święte tajemnice, których są znakiem, a lud chrześcijański, na ile to możliwe, łatwo je może zrozumieć i uczestniczyć w nich w sposób pełny, czynny i społeczny”³.

W tym celu postanowiliśmy poddać rewizji także to, co należy do samej istoty obrzędu bierzmowania, przez który wierni otrzymują Ducha Świętego jako dar.

Wiadomo z Nowego Testamentu, że Duch Święty towarzyszył Chrystusowi w wypełnianiu urzędu mesjańskiego. Jezus po przyjęciu chrztu

1) Tertullianus, De resurrectione mortuorum, VIII, 3; CCL 2, p. 931.

2) KL 71.

3) KL 21.

od Jana zobaczył Ducha Świętego zstępującego na siebie (por. Mk 1, 10), który nad Nim pozostał (por. J 1, 32). Ten Duch Go pobudził, aby wsparty Jego obecnością i pomocą, jawnie rozpoczął działalność mesjańską. Gdy poucał lud nazareński zaznaczył, że powiedzenie Iza-jasa: „Duch Pański nade mną” odnosi się do Niego (por. Łk 4, 17—21).

Chrystus obiecał swoim uczniom, że Duch Święty będzie ich wspo-magał, aby także wobec prześladowców dawali świadectwo o wierze (por. Łk 12, 12). W dzień przed męką obiecał Apostołom, że ześle od Ojca Ducha prawdy (por. J 15, 26), który pozostanie z nimi na wieki (J 14, 16) i będzie im pomagał w składaniu świadectwa o Chrystusie (por. J 15, 26). Wreszcie po swoim zmartwychwstaniu Chrystus obiecał, że wkrótce zstąpi Duch Święty: „Gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami” (Dz 1, 8; por. Łk 24, 49).

Rzeczywiście w święto Pięćdziesiątnicy Duch Święty w cudowny sposób zstąpił na Apostołów zgromadzonych z Maryją, Matką Jezusa i uczniami. Zostali oni wtedy tak napełnieni Duchem Świętym (Dz 2, 4), że natchnieni Bożą mocą zwiastowali wielkie dzieła Boże. Piotr uznał Ducha Świętego, który w ten sposób zstąpił na Apostołów, za dar epoki mesjańskiej (por. Dz 2, 17—18). Wtedy zostali ochrzczeni ci, którzy uwierzyli w nauczanie Apostołów i otrzymali dar Ducha Świętego (Dz 2, 38). Od tego czasu Apostołowie wypełniając wolę Chrystusa, przez wkładanie rąk udzielali neofitom daru Ducha Świętego, który uzupeł-niał łaskę chrztu (por. Dz 8, 15—17, 19, 5 nn). Skutkiem tego w liście do Hebrajczyków między pierwszymi elementami formacji chrześci-jańskiej wymienia się naukę o chrztach i wkładaniu rąk (por. Hbr 6, 2). To wkładanie rąk w tradycji katolickiej słusznie uznaje się za początek sakramentu bierzmowania, który uwiecznia w Kościele łaskę Zielonych Świąt.

Stąd staje się jasne znaczenie bierzmowania dla wtajemniczenia chrześcijańskiego, przez które wierni „jako członki żywego Chrystusa zostają wcieleni i upodobnieni do Niego przez chrzest, bierzmowanie i Eucharystię”⁴.

Na chrzcie neofici otrzymują odpuszczenie grzechów, przybranie za dzieci Boże oraz znanie Chrystusa, przez które zostają włączeni do Kościoła i stają się uczestnikami kapłaństwa swojego Zbawiciela (por. 1 P 2, 5 i 9)⁵. Przez sakrament bierzmowania odrodzeni na chrzcie otrzymują jako niewysłowiony dar samego Ducha Świętego, który ich umacnia w szczególny sposób⁶, a naznaczeni znamieniem tego sakra-mentu „jeszcze ściślej wiążą się z Kościołem i w ten sposób jeszcze mocniej są zobowiązani, jako prawdziwi świadkowie Chrystusa do sze-zrenia i bronienia wiary słowem i czynem”⁷.

W końcu bierzmowanie wiąże się z Najświętszą Eucharystią⁸, po-nieważ wierni już ochrzczeni i bierzmowani, włączają się całkowicie w Ciało Chrystusa przez uczestnictwo w Eucharystii⁹.

Udzielanie daru Ducha Świętego, już od starożytnych czasów doko-nywało się w Kościele przez różne obrzędy. Przeszły one liczne zmiany

4) DM 36.

5) KK 11.

6) Tamże.

7) Tamże, por. DM 11.

8) Por. DK 5.

9) Por. tamże.

na Wschodzie i na Zachodzie, zawsze jednak oznaczały udzielanie Ducha Świętego. W wielu obrzędach wschodnich już w starożytności do udzielania Ducha Świętego służył przede wszystkim obrzęd namaszczenia krzyżem, jeszcze nie oddzielony jasno od chrztu¹⁰. Tego obrzędu do dzisiaj używa się w wielu Kościołach Wschodnich.

Na Zachodzie znajdujemy najstarsze świadectwa o tej części wtajemniczenia chrześcijańskiego, w której później wyraźnie rozpoznano sakrament bierzmowania. Po obmyciu wodą chrztu, a przed przyjęciem Eucharystii, nakazuje się wykonywanie wielu obrzędów, jak namaszczenie, włożenie rąk i naznaczenie¹¹, o czym świadczą dokumenty liturgiczne¹² i liczne świadectwa Ojców Kościoła. Stąd z biegiem wieków wyłoniły się pytania i wątpliwości co do tego, co na pewno należy do istoty bierzmowania. Wypada wspomnieć przynajmniej pewne oświadczenie, które od trzynastego wieku na Soborach Powszechnych i w dokumentach papieży przyczyniło się w niemałej mierze do wyjaśnienia znaczenia namaszczenia krzyżem, tak jednak, że nie poszło w zapomnienie włożenie rąk.

Nasz poprzednik, Innocenty II napisał: „Namaszczenie czoła krzyżem oznacza włożenie rąk, które inaczej nazywa się bierzmowaniem, ponieważ przez nie daje się Ducha Świętego dla rozwoju i umocnienia”¹³. Innocenty IV, także nasz poprzednik, wspomina, że Apostołowie udzielali Ducha Świętego „przez włożenie rąk, które uobecnia bierzmowanie, czyli namaszczenie krzyżem czoła”¹⁴. W wyznaniu wiary cesarza Michała Paleologa, które zostało odczytane na Soborze Lionskim II, jest wzmianka o sakramencie bierzmowania, którego „biskupi udzielają przez włożenie rąk, namaszczać chrzczonych krzyżem”¹⁵. Dekret dla Ormian, wydany przez Sobór Florencki stwierdza, że materię sakramentu bierzmowania stanowi „krzyżmo sporządzone z oliwy i balsamu”¹⁶ i po przytoczeniu słów Dziejów Apostolskich o Piotrze i Janie,

10) Por. Origenes, *De Principiis*, I, 3, 2; GCS, 22, p. 49 sq.; *Comm. in Ep. ad Rom.*, V, 8; PG 14, 1038; Cyrillus Hierosolymitanus, *Catech.* XVI, 26; XXI, 1—7; PG 33, 956; 1088—1093.

11) Por. Tertullianus, *De Baptismo*, VII—VIII; CCL, I, p. 282 sq.; B. Botte, *La tradition apostolique de Saint Hippolyte: Liturgie wissenschaftliche Quellen und Forschungen*, 30, Munster in W., 1963, pp. 52—54; Ambrosius, *De Sacramentis*, II, 24; III, 2, 8; VI, 2, 9; CSEL, 73, pp. 36, 42; 74—75; *De Mysteriis*, VII, 42; *ibidem* p. 106.

12) *Liber Sacramentorum Romanae Ecclesiae Ordinis Anni circuli*, ed. L.C. Mohlberg: *Rerum Ecclesiasticarum Documenta*, Fontes, IX, Roma 1970, p. 75; *Sacramentarium Gregorianum nach dem Aachener Urexemplar*, ed. H. Lietzmann: *Liturgiegeschichtliche Quellen*, 3, Munster in W., 1921, p. 53 sq.; *Liber Ordinum*, ed. M. Ferotin: *Monumenta Ecclesiae Liturgica* V, Paris, 1904, p. 35 sp.; *Missale Gallicanum Verus*, ed. L.C. Mohlberg: *Rerum Ecclesiasticarum Documenta*, Fontes, III, Roma, 1958, p. 42; *Missale Gothicum*, ed. L.C. Mohlberg: *Rerum Ecclesiasticarum Documenta*, V, Roma, 1961, p. 67; C. Vogel — R. Elze, *Le Pontifical Romano-Germanique du dixieme siecle*, *Le Texte*, II: *Studi e Testi*, 227, Citta del Vaticano, 1963, p. 109; M. Andrieu, *Le Pontifical Romain au Moyen-Age*, t. 1, *Le Pontifical Romain du XII-e Studi e Testi*, 86, Citta del Vaticano, 1938, pp. 247 sq. et et 289; T. 2, *Le Pontifical de la Curie Romaine au XIII-e siecle: Studi e Testi*, 87, Citta del Vaticano, 1940, pp. 452 sq.

13) Innocentius III, *Ep.* „Cum venisset”, PL 215, 285. Wyznanie wiary przepisane przez Papieża waldensom zawiera słowa: *Confirmationem ab episcopo factam, id est impositionem manuum, sanctam et venerande accipiendam esse consensum*, PL 215, 1511.

14) Innocentius IV, *Ep.* „Sub catholicae professione”, *Mansi. Conc. Coll.* t. 23, 579.

15) *Mansi, Conc. Coll.* t. 24, 71.

16) *Episcopaliae Pontificiae ad Concilium Florentium spectantes*, ed. G. Hofmann, *Concilium Florentium*, vol. I, ser. A. pars II, Roma 1944, p. 128.

kótrzy przez wkładanie rąk udzielali Ducha Świętego (por. Dz 8, 17) dodaje: „Zamiast tego włożenia rąk w Kościele udziela się bierzmowania”¹⁷. Sobór Trydencki chociaż nie zamierzał określić istotnego obrzędu bierzmowania, oznacza go jednak tylko nazwą świętego bierzmowania krzyżem¹⁸. Benedykt XIV stwierdził: „Należy powiedzieć to, co jest bezsporne: mianowicie w Kościele łacińskim sakramentu bierzmowania udziela się używając świętego krzyżma, czyli oleju z oliwek zmieszanego z balsamem i poświęconego przez biskupa, którym szafarz sakramentu robi krzyż na czole przyjmującego, wypowiadając słowa formuły”¹⁹.

Wielu uczonych teologów mając na względzie te deklaracje i tradycje broniło tezy, że do ważnego udzielania bierzmowania wystarczy samo namaszczenie krzyżem na czole, dokonane z włożeniem ręki, niemniej w obrzędach Kościoła łacińskiego zawsze było przepisane włożenie rąk bierzmowanym przed namaszczeniem.

Co do słów obrzędu, którym udzielano Ducha Świętego należy zauważyć, że już w powstającym Kościele Piotr i Jan, aby dopełnić inicjacji ochrzczonych w Samarii, modlili się za nich, aby otrzymali Ducha Świętego i wtedy włożyli na nich ręce (por. Dz 8, 15—17). Na Wschodzie w IV i V wieku w obrzędzie bierzmowania ukazują się pewne ślady słów: „znamię daru Ducha Świętego”²⁰. Słowa te wkrótce zostały przyjęte przez Kościół Konstantynopoliński i jeszcze obecnie są używane przez Kościoły bizantyjskiego obrządku.

Na Zachodzie słowami obrzędu dopełniającego chrzest nie były dokładnie określone aż do wieku dwunastego i trzynastego. Natomiast w Pontyfikacie Rzymskim wieku dwunastego pierwszy raz występuje formuła, która później stała się powszechna: „Znacę cię znakiem krzyża i umacniam cię krzyżem zbawienia. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”²¹.

Z tego, co przypomniałszy widać, że w czynności bierzmowania na Wschodzie i na Zachodzie, inną wprowadzicie drogą, pierwsze miejsce zajęło namaszczenie krzyżem, które w pewien sposób uobecnia apostołskie wkładanie rąk. Ponieważ to namaszczenie krzyżem w sposób właściwy oznacza duchowe namaszczenie przez Ducha Świętego, którego udziela się wiernym, My chcemy potwierdzić jego istnienie i znaczenie.

Co do słów, które wypowiada się przy bierzmowaniu, z równym szacunkiem rozważaliśmy wartość czcigodnej formuły używanej w Kościele łacińskim; uważamy jednak, że należy postawić wyżej starożytną formułę właściwą obrządkowi bizantyjskiemu, która wyraża dar samego Ducha Świętego i wspomina zstąpienie Ducha Świętego w dzień Pięćdziesiątnicy (por. Dz 2, 1—4 i 38). Przyjmujemy zatem tę formułę oddając ją prawie dosłownie.

17) Tamże, p. 129.

18) Concilii Tridentini Auctoritas pars altera, ed. S. Ehses, Concilium Tridentinum, V. Act. II, Friburgi Br., 1911, p. 996.

19) Ep. „Ex quo primum tempore”, Benedicti XIV ... Bullarium, t. III, Prati 1847, p. 320.

20) Por. Cyrillus Hierosolymitanus, Catech. XVIII, 33; PG 33, 1056; Asterius, Episcopus Amasenus, in Parabolam de filio prodigo in „Photii Bibliotheca”, Cod. 217, PG, 104, 213; por. także: Epistola cuiusdam Patriarchae Constantinopolitani ad Martyrium Episcopum Antiochenum, PG, 119, 900.

21) M. Andrieu, Le Pontifical Romain au Moyen-Age, t. 1, Le Pontifical Romain de XII-e siecle, (Studi e Testi 86) Citta del Vaticano 1938, p. 247.

Dlatego, aby odnowienie obrzędów bierzmowania objęło także samą istotę obrzędu sakramentalnego, naszą najwyższą powagą Apostolską postanawiamy, aby na przyszłość w Kościele łacińskim zachowano następującą zasadę:

Sakramentu bierzmowania udziela się przez namaszczenie krzyżem na czole, którego dokonuje się z włożeniem ręki i przez słowa: „Przyjmij znamię daru Ducha Świętego”²².

Chociaż włożenie rąk na wybranych, którego dokonuje się z przepisaną modlitwą przed namaszczeniem krzyżem nie należy do istoty obrzędu sakramentalnego, należy ją wysoko cenić, ponieważ przyczynia się do całości tego obrzędu i do jego pełniejszego zrozumienia. Jasne jest, że to poprzedzające włożenie rąk różni się od włożenia ręki, które łączy się z namaszczeniem krzyżem na czole.

Po ustanowieniu i wyjaśnieniu wszystkiego, co odnosi się do istoty sakramentalnego obrzędu, powagą apostolską zatwierdzamy Obrzędy tego sakramentu odnowione przez Świętą Kongregację Kultu Bożego, w porozumieniu ze Świętymi Kongregacjami Doktryny Wiary, Dyscypliny Sakramentów i Ewangelizacji Narodów, co do materii podległej ich kompetencji. Wydanie łacińskie tych obrzędów zawierające nową formułę wchodzi w życie natychmiast, gdy się ukaże. Wydanie w językach współczesnych przygotowane przez Konferencję Biskupów i zatwierdzone przez Stolicę Apostolską wejdzie w życie w dniu ustalonym przez tę Konferencję. Do końca roku 1972 wolno używać starych obrzędów. Od dnia 1 stycznia 1973 r. wszyscy, których to dotyczy, mają używać tylko nowych obrzędów.

Chcemy, aby nasze postanowienia i przepisy w Kościele łacińskim zachowały moc i skuteczność bez względu na konstytucje i zarządzenia Apostolskie wydane przez naszych poprzedników oraz inne przepisy godne szczególnego wspomnienia.

Dan w Rzymie, u Świętego Piotra, dnia 15 sierpnia w uroczystość Wniebowzięcia NMP w roku 1971, dziewiątym naszego pontyfikatu.

PAWEŁ VI PAPIEŻ

OBRZĘDY BIERZMOWANIA

W s t ę p

I. GODNOŚĆ BIERZMOWANIA

1. Ochrzczeni przechodzą dalszy etap chrześcijańskiego wtajemniczenia przez sakrament bierzmowania. W nim otrzymują Ducha Świętego, który w dzień Pięćdziesiątnicy został zesłany przez Pana na Apostołów.

2. Przez ten dar Ducha Świętego wierni zostają bardziej upodobnieni do Chrystusa i umocnieni, aby składali Mu świadectwo dla budowania Jego Ciała w wierze i miłości. Ich dusze otrzymują nieznisz-

22) Accipe signaculum Doni Spiritus Sancti.

czalny charakter, czyli znamię pańskie, tak, że nie można powtarzać sakramentu bierzmowania.

II. OBOWIĄZKI I CZYNNOŚCI PRZY SPRAWOWANIU SAKRAMENTU

3. Przygotowanie ochrzczonych do przyjęcia sakramentu bierzmowania należy przede wszystkim do Ludu Bożego. Natomiast duszpasterze powinni troszczyć się o to, aby wszyscy ochrzczeni otrzymali pełne wtajemniczenie chrześcijańskie i zostali starannie przygotowani do bierzmowania.

Dorośli katechumeni, którzy bezpośrednio po chrzcie mają przyjąć bierzmowanie, otrzymują pomoc społeczności chrześcijańskiej, a przede wszystkim przygotowanie w czasie katechumenatu, w czym współdziałają katecheci, rodzice chrzestni i członkowie miejscowego Kościoła przez katechezę i wspólne obrzędy. Ten sposób odbywania katechumenatu należy odpowiednio dostosować do przygotowania tych chrześcijan, którzy zostali ochrzczeni w dzieciństwie, a dopiero w wieku dojrzałym przystępują do bierzmowania.

Obowiązkiem chrześcijańskich rodziców jest troszczyć się o przygotowanie dzieci do życia sakramentalnego przez formowanie w nich ducha wiary i stopniowe jego umacnianie oraz przez bezpośrednie przygotowanie do owocnego przyjęcia sakramentów bierzmowania i Eucharystii z pomocą tych instytucji, które zajmują się katechizacją. Ta rola rodziców zaznacza się także przez ich czynny udział w obrzędach sakramentów.

4. Należy dbać o to, aby obrzędy miały charakter świąteczny i uroczysty ze względu na ich znaczenie dla kościoła miejscowego. Osiąga się to przede wszystkim wtedy, gdy wszyscy kandydaci gromadzą się na wspólne obrzędy. Na tę uroczystość należy zaprosić cały Lud Boży, którego przedstawicielami są rodziny bierzmowanych, ich przyjaciele i członkowie miejscowej wspólnoty. Lud Boży powinien ukazać swoją wiarę przez owoce, które Duch Święty w nim zdziałał.

5. Poszczególnym bierzmowanym zwykle towarzyszy świadek, który doprowadza ich do przyjęcia sakramentu, przedstawia ich szafarzowi bierzmowania do namaszczenia krzyżem, a potem pomaga im do wierne wypełniania przyrzeczeń złożonych na chrzcie, zgodnie z natchnieniami Ducha Świętego, którego otrzymali.

Ze względu na współczesne warunki pastoralne wypada, aby chrzestny, jeżeli może być obecny, był także świadkiem bierzmowania: traci moc kan. 796, 1. W ten sposób jaśniej zaznacza się związek między chrztem a bierzmowaniem, a funkcje i obowiązki chrzestnego mogą być spełnione w sposób bardziej skuteczny. Nie wyklucza się jednak możliwości wybrania osobnego świadka bierzmowania. Także rodzice mogą osobiście przedstawiać swoje dzieci do bierzmowania. Ordynariusz miejscowy, zważywszy okoliczności czasu i miejsca, powinien ustalić jaki sposób postępowania należy zachować w jego diecezji.

6. Duszpasterze niech troszczą się o to, aby świadek bierzmowania wybrany przez kandydata lub przez jego rodzinę był duchowo przygotowany do tej funkcji oraz obdarzony następującymi przymiotami:

a) był wystarczająco dojrzały do spełniania tego zadania,

b) należał do Kościoła katolickiego i przyjął trzy sakramenty wtajemniczenia: chrzest, bierzmowanie i Eucharystię,

c) nie był wykluczony przez prawo do spełniania czynności świadka bierzmowania.

7. Właściwym szafarzem sakramentu bierzmowania jest biskup. Zwykle on sam udziela tego sakramentu, aby wyraźniejszy był związek z pierwszym zstąpieniem Ducha Świętego w dniu Pięćdziesiątnicy. Albowiem Apostołowie napełnieni Duchem Świętym sami przekazywali Go wiernym przez włożenie rąk. Otrzymanie Ducha Świętego przez posługę Biskupa wskazuje na ściślejszą więź, która łączy bierzmowanych z Kościołem oraz na otrzymane polecenie dawania Chrystusowi świadectwa wśród ludzi.

Oprócz biskupa z samego prawa mają władzę bierzmowania:

a) administrator apostolski, który nie jest biskupem, prałat i opat udzielny, wikariusz i prefekt apostolski, wikariusz kapitulny w granicach swego terytorium i w czasie trwania urzędu;

b) kapłan, który na mocy prawowitego upoważnienia chrzci dorosłego, albo dziecko w wieku nauczania katechizmu, albo przyjmuje do pełnej jedności z Kościołem dorosłego już ważnie ochrzczonego;

c) w niebezpieczeństwie śmierci, gdy nie można bez wielkiej niedogodności wezwać biskupa, albo gdy on ma prawną przeszkodę, mogą bierzmować następujący kapłani: proboszczowie i wikariusze parafialni, a w ich nieobecności ich wikariusze współpracownicy, którzy rządzą specjalnymi parafiami prawnie ustanowieni; wikariusze zarządcy; wikariusze zastępcy i wikariusze pomocnicy. W razie nieobecności wszystkich wymienionych, każdy kapłan wolny od cenzur i kar kanonicznych.

8. W prawdziwej konieczności i ze szczególnej przyczyny, która zachodzi nieraz z powodu wielkiej liczby kandydatów do bierzmowania, szafarz bierzmowania, o którym mowa w nr 7 oraz szafarz nadzwyczajny ustanowiony indultem Stolicy Apostolskiej albo przez prawo, może zaprosić kapłanów, aby mu pomagali w szafowaniu sakramentu pod warunkiem, że ci kapłani:

a) albo spełniają specjalny urząd lub zadanie w diecezji, mianowicie: wikariusza generalnego, wikariusza lub delegata biskupiego, wikariusza regionalnego, lub na podstawie decyzji biskupa są zrównani z nim w urzędzie;

b) albo są proboszczami miejscowości, w których udziela się bierzmowania, proboszczami miejscowości, do których należą kandydaci do bierzmowania, lub kapłani, którzy włożyli specjalny trud w katechetyczne przygotowanie kandydatów do bierzmowania.

III. UDZIELANIE SAKRAMENTU

9. Sakramentu bierzmowania udziela się przez namaszczenie krzyżem na czole, którego dokonuje się wkładając rękę na głowę i przez słowa: **Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.**

Chociaż włożenie rąk, które wykonuje się nad bierzmowanymi z modlitwą: „Wszzechmogący Boże”, nie jest konieczne do ważnego udzielenia sakramentu, ma wielkie znaczenie dla całości obrzędu i pełniejszego zrozumienia sakramentu.

Kapłani, którzy niekiedy towarzyszą głównemu szafarzowi w udzieleniu sakramentu, razem z nim wyciągają ręce nad wszystkimi kandydatami, nic jednak nie mówią.

Cały obrzęd ma podwójne znaczenie. Włożenie rąk na przystępujących do bierzmowania, wykonane przez biskupa i kapłanów koncelebrujących wyraża biblijny gest, przez który wzywa się daru Ducha Świętego, w sposób doskonale dostosowany do zrozumienia ludu chrześcijańskiego. Namaszczenie krzyżmem i słowa, które mu towarzyszą, wyrażają skutki daru Ducha Świętego. Przez namaszczenie wonnym olejkiem ręką biskupa, ochrzczony otrzymuje niezniszczalny charakter, znamię Pańskie, razem z darem Ducha Świętego, który doskonale upodabnia go do Chrystusa i udziela mu łaski roznoszenia wśród ludzi „dobrej woni” (poc. 2 Kor 2, 14).

10. Biskup konsekruje święte krzyżmo we Mszy, którą odprawia w tym celu zwykle w Wielki Czwartek.

11. Dorosłych katechumenów oraz dzieci, które otrzymują chrzest się zwykle do bierzmowania i Eucharystii. Jeżeli to nie jest możliwe, otrzymują bierzmowanie w czasie innej wspólnej uroczystości (por. nr 4). Podobnie w czasie wspólnej uroczystości otrzymują bierzmowanie i Eucharystię dorośli, ochrzczeni w dzieciństwie, gdy zostaną odpowiednio przygotowani.

W Kościele łacińskim bierzmowanie dzieci zwykle odkłada się do siódmego, mniej więcej roku życia. Z powodów duszpasterskich, przede wszystkim, aby głębiej wpoić wiernym pełne posłuszeństwo Chrystusowi i nauczyć ich dawania zdecydowanego świadectwa, Konferencje Biskupów mogą ustalić wiek, który wyda im się odpowiedniejszy, tak aby ten sakrament był udzielany w dojrzałym wieku po odpowiednim przygotowaniu. W takim wypadku należy przedsięwziąć środki ostrożności, aby w razie niebezpieczeństwa śmierci, albo poważnych trudności innego rodzaju, dzieci otrzymywały bierzmowanie nawet przed dojściem do używania rozumu i nie były pozbawione łaski sakramentalnej.

12. Kandydat do bierzmowania winien być ochrzczony. Ponadto, jeżeli wierny ma używanie rozumu, powinien znajdować się w stanie łaski, być odpowiednio pouczony i mieć odnowić przyrzeczenie chrzcielne.

Konferencje Biskupów mają obowiązek dokładnie określić program duszpasterski, aby kandydaci, zwłaszcza dzieci, zostali dobrze przygotowani do bierzmowania.

W stosunku do dorosłych należy odpowiednio dostosować zasady, które w poszczególnych diecezjach obowiązują przy dopuszczaniu katechumenów do chrztu i Eucharystii. Należy zatroszczyć się o to, aby bierzmowanie poprzedziła odpowiednia katecheza, a obcowanie kandydatów ze społecznością chrześcijańską i poszczególnymi wiernymi stanowiło skuteczną i wystarczającą pomoc dla kandydatów, tak aby ci kandydaci otrzymali formację do dawania świadectwa przez życie chrześcijańskie i do wykonywania apostołatu, a ich pragnienie uczestniczenia w Eucharystii powinno być prawdziwe (por. Wstęp o wtajemniczeniu chrześcijańskim dorosłych nr 19).

Przygotowanie dorosłego chrześcijanina do bierzmowania niekiedy zbiega się z jego przygotowaniem do małżeństwa. Jeżeli w takim wypadku przewiduje się, że nie można będzie spełnić warunków do owocnego przyjęcia bierzmowania, ordynariusz miejscowy osądzi czy nie będzie lepiej odłożyć bierzmowania na czas po zawarciu małżeństwa.

Jeżeli udziela się bierzmowania wiernemu mającemu używanie rozum i znajdującemu się w niebezpieczeństwie śmierci, należy w miarę możliwości poprzedzić je przygotowaniem duchowym, dostosowanym do sytuacji.

13. Zwykle udziela się bierzmowania w czasie Mszy, aby jaśniej ukazał się ścisły związek tego sakramentu z całym wtajemniczeniem chrześcijańskim, które osiąga szczyt w przyjęciu Ciała i Krwi Chrystusa. W ten sposób bierzmowani uczestniczą w Eucharystii, przez którą ich wtajemniczenie chrześcijańskie zostaje dopełnione.

Jeżeli bierzmowanie mają otrzymać dzieci, które jeszcze nie przyjęły Najświętszej Eucharystii i w czasie tej czynności liturgicznej nie mają być dopuszczone do pierwszej Komunii, albo jeżeli szczególne okoliczności za tym przemawiają, należy udzielić bierzmowania poza Mszą. Ilekroć udziela się bierzmowania poza Mszą św., powinna je poprzedzić liturgia słowa Bożego.

Gdy bierzmowania udziela się w czasie Mszy, wypada aby szafarz bierzmowania sam ją celebrował, a nawet koncelebrował, zwłaszcza z kapłanami, którzy ewentualnie razem z nim udzielają sakramentu.

Jeśli Mszą odprawia inny kapłan, wypada aby biskup przewodniczył liturgii słowa, spełniając to wszystko, co zwykle należy do celebransa i na końcu Mszy udzielił błogosławieństwa. Należy przykładać wielką wagę do należytego odprawiania liturgii słowa Bożego, od której zaczynają się obrzędy bierzmowania. Albowiem ze słuchania słowa Bożego wypływa różnorakie działanie Ducha Świętego na Kościół i na każdego z ochrzczonych kandydatów do bierzmowania, a przez nie okazuje się wola Boża w życiu chrześcijanina.

Doniosłe znaczenie ma również odmawianie Modlitwy Pańskiej przez bierzmowanych razem z ludem albo we Mszy przed Komunią, albo poza Mszą przed błogosławieństwem, ponieważ sam Duch Święty modli się w nas, a chrześcijanin w Duchu mówi: „Abba, Ojcze”.

14. Proboszcz powinien w osobnej księdze zapisać imiona szafarza, bierzmowanych, rodziców i świadków, datę i miejsce bierzmowania, oprócz tego zgodnie z prawem należy zrobić adnotację w księdze ochrzczonych.

15. Jeżeli własny proboszcz bierzmowanego nie był obecny, szafarz powinien go jak najprędzej zawiadomić osobiście albo przez kogoś innego, o udzielonym bierzmowaniu.

IV. ADAPTACJE, KTÓRYCH MOŻNA DOKONAĆ W OBRZĘDACH BIERZMOWANIA

16. Na podstawie Konstytucji o Liturgii Świętej (art. 63b) do Konferencji Biskupów należy przygotowanie w krajowych rytuałach rozdziału o bierzmowaniu odpowiadającego niniejszemu rozdziałowi; Pontyfikału Rzymskiego, dostosowanego do potrzeb poszczególnych krajów. Po zbadaniu takiego rytuału przez Stolicę Apostolską można go będzie używać na terenach, dla których jest przeznaczony.

17. Konferencja Biskupów, wzięwszy pod uwagę warunki miejscowe, charakter i tradycje różnych ludów, rozważy czy byłoby właściwe:

a) adaptować formuły, w których odnawia się przyrzeczenia chrzcielne i wyznania wiary, czy to idąc za tekstem zawartym w obrzędach chrztu, czy też zmieniając te formuły w ten sposób, aby lepiej odpowiadały sytuacji bierzmowanych;

b) wprowadzić inny sposób udzielania przez szafarza pokoju po namaszczeniu czy też każdemu z bierzmowanych, czy też wszystkie razem.

18. W poszczególnych wypadkach, uwzględniając sytuację bierzmowanych, szafarz może wprowadzić do obrzędów pewne pouczenia i odpowiednio zmienić już stniejące np. nadając im formę rozmowy, zwłaszcza z dziećmi itd.

Gdy na podstawie prawa powszechnego, albo na podstawie specjalnego indultu Stolicy Apostolskiej bierzmowania udziela szafarz nadzwyczajny, wypada, aby w homilii wspomniał, że właściwym szafarzem tego sakramentu jest biskup i wyjaśnił dlaczego także kapłani otrzymują władzę bierzmowania na mocy prawa lub indultu Stolicy Apostolskiej.

V. PRZYGOTOWANIA

19. Do udzielania bierzmowania należy przygotować:

a) szaty potrzebne do odprawiania Mszy św. dla biskupa i kapłana, którzy mu pomagają, jeżeli będą z nim koncelebrowali. Jeśli natomiast Mszę odprawia inny kapłan wypada, aby szafarz bierzmowania i kapłani, którzy razem z nim udzielają sakramentu uczestniczyli we Mszy ubrani w szaty przepisane przy udzielaniu bierzmowania, to jest w alby i stuły; ponadto szafarz bierzmowania powinien włożyć kape; takie same szaty należy włożyć, jeżeli bierzmowania udziela się poza Mszą;

b) krzesła dla biskupa i kapłanów, którzy mu pomagają;

c) naczynie (lub naczynia) z świętym krzyżem;

d) Pontyfikał Rzymski albo Rytuał;

e) wszystko, co jest potrzebne do odprawiania Mszy i do udzielania Komunii pod obiema postaciami, jeżeli rozdaje się ją w ten sposób, gdy bierzmowania udziela się w czasie Mszy;

f) to, co jest potrzebne do umycia rąk po namaszczeniu bierzmowanych.

Rozdział I

OBRZĘDY BIERZMOWANIA W CZASIE MSZY

Liturgia słowa

20. Liturgia słowa odbywa się zgodnie z przepisami. Wszystkie czytania lub ich części można wziąć albo z Mszy danego dnia, albo z tekstów przeznaczonych na bierzmowanie, zawartych w Lekcjonarzu i niżej podanych nr 61—65).

21. Po Ewangelii biskup (i kapłani, którzy mu pomagają) siadają na przygotowanych krzesłach. Zależnie od miejscowego zwyczaju kandydatów do bierzmowania przedstawia proboszcz, albo inny kapłan albo diakon, albo katecheta, w ten sposób: jeżeli to możliwe, każdego kandydata wzywa się imiennie i pojedynczo wchodzi oni do prezbiterium; jeżeli są to dzieci, prowadzi je jeden ze świadków bierzmowania, albo jedno z rodziców. Kandydaci stają przed celebransem.

Jeżeli kandydaci do bierzmowania są bardzo liczni, nie wzywa się ich imiennie, lecz ustawia w odpowiednim miejscu przed biskupem. Homilia czyli przemówienie

22. Biskup wygłasza krótką homilię, w której wyjaśnia odczytane teksty i w ten sposób wprowadza kandydatów, ich świadków i rodziców, oraz całe zgromadzenie wiernych w głębsze zrozumienie misterium bierzmowania.

Może to uczynić słowami podanymi niżej lub podobnymi:

Czytamy w Dziejach Apostolskich, że Apostołowie, którzy zgodnie z obietnicą Chrystusa, otrzymali w dniu Pięćdziesiątnicy Ducha Świętego, mieli władzę dopełniać działanie chrztu przez udzielanie Ducha Świętego. Gdy św. Paweł włożył ręce na niektórych ochrzczonych, zstąpił na nich Duch Święty i zaczęli mówić różnymi językami i prorokowali.

Biskup i jako następcy Apostołów mają tę samą władzę i osobiście albo przez delegowanych kapłanów udzielają Ducha Świętego tym, którzy zostali już odrodzeni w sakramencie chrztu.

Chociaż obecnie przyjęcie Ducha Świętego nie ujawnia się przez dar mówienia językami, wierzymy, że otrzymujemy Ducha Świętego, który rozlewa w naszych sercach miłość Bożą, gromadzi nas w jednej wierze, obdarza różnymi powołaniami oraz w sposób niewidzialny uświęca i jednoczy Kościół.

Otrzymanie dar Ducha Świętego. Będzie on duchowym znakiem, dzięki któremu staniecie się w doskonalszy sposób obrazem Chrystusa i członkami Jego Kościoła. Chrystus namaszczone Duchem Świętym w czasie chrztu, który przyjął od Jana, został posłany, aby wypełnić swoje dzieło i rozprzestrzeniać na ziemi ogień Ducha Świętego.

Wy, którzy zostaliście już ochrzczeni, teraz otrzymacie moc Ducha Chrystusa i zostaniecie naznaczeni na czołe Jego Krzyżem. Powinniście wobec świata świadczyć o Jego męce i zmartwychwstaniu tak, aby — według słów Apostoła — wasze życie było w każdym miejscu dobrą wonią Chrystusa. Jego mistyczne ciało, to jest Kościół, czyli Lud Boży, otrzymuje od Niego różne łaski, a Duch Święty rozdziela je między chrześcijan, aby ciało mistyczne czyniło postępy w jedności i miłości.

Bądźcie żywymi członkami tego Kościoła i pod przewodem Ducha Świętego starajcie się służyć wszystkim za wzorem Chrystusa, który nie przyszedł, aby Mu służyć, lecz aby służyć.

A teraz zanim otrzymacie Ducha Świętego wspomnijcie na wiarę, którą wyznaliście na chrzcie świętym, albo którą wasi rodzice i chrzestni wyznali razem z Kościołem w dniu waszego chrztu.

ODNOWIENIE PRZYRZECZEŃ CHRZCIELNYCH:

23. Biskup zadaje pytania kandydatom do bierzmowania, mówiąc:

Pytam każdego z was:

Czy wyrzekasz się szatana, wszystkich jego spraw i zwoźniczych obietnic?

Kandydaci odpowiadają:

Wyrzekam się.

Biskup:

Czy wierzysz w Boga Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego; który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Ducha Świętego, Pana Ożywiciela, którego masz dzisiaj otrzymać w sakramencie bierzmowania, tak jak Apostołowie otrzymali Go w dzień Pięćdziesiątnicy?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Święty Kościół Powszechny, obcowanie świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Kandydaci:

Wierzę.

Do tego wyznania dołącza się biskup, głosząc wiarę Kościoła:

Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznanie jest naszą chlubą w Jezusie Chrystusie, Panu naszym.

Zgromadzenie wiernych wyraża swoją zgodę odpowiadając:

W. Amen.

Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, można tę formułę zastąpić inną, albo zaśpiewać odpowiednią pieśń, w której by wspólnota jednogłośnie wyraziła swoją wiarę.

WŁOŻENIE RĄK

24. Biskup (mając obok siebie kapłanów, którzy mu pomagają), stoi zwrócony do ludu i trzymając ręce złożone mówi:

Najmilsi, prosimy Boga Ojca Wszchemogącego, aby łaskawie zesłał Ducha Świętego na te przybrane dzieci swoje, odrodzone już na chrzcie do życia wiecznego. Niech Duch Święty umocni je swoimi darami i przez swoje namaszczenie upodobni do Chrystusa, Syna Bożego.

Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu.

25. Biskup (i kapłani, którzy mu pomagają) wyciąga ręce nad wszystkimi kandydatami. Sam zaś biskup mówi:

**Boże Wszchemogący,
Ojeze naszego Pana, Jezusa Chrystusa,
który odrodziłeś te sługi swoje przez wodę,
i Ducha Świętego, i uwolniłeś ich od grzechu,
ześlij na nich Ducha Świętego Pocieszyciela,
daj im ducha mądrości i rozumu,
Ducha rady i męstwa,
Ducha umiejętności i pobożności,
napełnij ich Duchem bojaźni Twojej,
Przez Chrystusa Pana naszego.**

W. Amen.

NAMASZCZENIE KRZYŻMEM

26. Diakon podaje biskupowi święte krzyżmo. Kandydaci do bierzmowania pojedynczo podchodzą do biskupa, albo jeżeli okoliczności za tym przemawiają, biskup podchodzi do każdego kandydata. Ten, kto przedstawił kandydata kładzie prawą rękę na jego ramieniu i podaje imię biskupowi, albo kandydat sam podaje swoje imię.

27. Biskup zwilża wielki palec prawej ręki krzyżmem i kreśli nim znak krzyża na czole kandydata mówiąc:

N. Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Bierzmowany odpowiada:

Amen.

Biskup dodaje:

Pokój z tobą.

Bierzmowany:

I z duchem twoim.

28. Jeżeli kapłani pomagają biskupowi w udzielaniu bierzmowania, diakon lub ministranci podają biskupowi wszystkie naczynia z krzyżmem świętym, a biskup wręcza je kapłanom, którzy pojedynczo podchodzą do niego.

Kandydaci podchodzą do biskupa lub do kapłanów, albo jeżeli okoliczności za tym przemawiają, biskup i kapłani podchodzą do kandydatów i namaszczają ich w sposób podany wyżej (nr 27).

29. W czasie namaszczenia można śpiewać odpowiednią pieśń. Po namaszczeniu biskup i kapłani myją rękę.

MODLITWA POWSZECHNA

30. Następuje modlitwa powszechna w formie niżej podanej, albo w formie ustalonej przez kompetentną władzę (patrz „Modlitwa powszechna”).

Biskup:

Najmilsi, wnieśmy nasze prośby do Boga Ojca Wszechmogącego, módlmy się jednomyślnie, bo jedna jest nasza wiara, nadzieja i miłość, które pochodzą od Ducha Świętego.

Diakon lub ministrant:

1. IV. Módlmy się za bierzmowanych, którzy zostali umocnieni darem Ducha Świętego, aby ugruntowani w wierze i miłości, dawali Chrystusowi świadectwo swoim życiem.

2. Módlmy się za ich rodziców i świadków bierzmowania, aby słowem i przykładem pociągali ich do naśladowania Chrystusa.

3. I. Módlmy się za święty Kościół Boży, razem z Papieżem N., naszym biskupem N. i z wszystkimi biskupami, aby zgromadzony przez Ducha Świętego wzrastał i rozwijał się w jednej wierze i miłości do przyjścia Chrystusa.

4. II. Módlmy się za całą ludzkość, aby wszyscy ludzie mając jednego Stwórcę i Ojca uznawali się za braci bez różnicy rasy i narodu, oraz szczerze szukały Królestwa Bożego, które jest pokojem i radością w Duchu Świętym.

Biskup:

Boże, który swoim Apostołom dałeś Ducha Świętego i chciałeś, aby oni oraz ich następcy udzielali go innym wiernym, wysłuchaj łaskawie naszą modlitwę i działaj w sercach wiernych podobnie jak w początkach głoszenia Ewangelii. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

31. Po skończeniu modlitwy powszechnej odbywa się liturgia eucharystyczna w zwykły sposób, z następującymi zmianami:

- a) opuszcza się „Wierzę”, ponieważ już było wyznanie wiary;
- b) niektórzy z bierzmowanych mogą się przyłączyć do niosących dary;
- c) gdy używa się Kanonu Rzymskiego odmawia się specjalną modlitwę „Prosimy Cię, Boże, przyjmij”.

32. Bierzmowani dorośli, a jeśli okoliczności za tym przemawiają także ich świadkowie, rodzice i katecheci mogą przyjąć Komunię św. pod obiema postaciami.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

33. Zamiast zwykłego błogosławieństwa na końcu Mszy udziela się błogosławieństwa w formie podanej niżej, albo odmawia się modlitwę nad ludem.

Bóg Ojciec Wszechmogący, który was odrodził z wody i Ducha Świętego i uczynił swoimi przybranymi dziećmi, niech was błogosławi i sprawi, abyście zawsze byli godni Jego ojcowskiej miłości.

W. Amen.

Jezus Chrystus, jedyny Syn Ojca Przedwiecznego, który obiecał, że Duch prawdy zostanie w Kościele, niech was błogosławi i umocni w wyznawaniu prawdziwej wiary.

W. Amen.

Duch Święty, który rozpałił ogień miłości w sercach uczniów, niech was błogosławi, zjednoczy i doprowadzi do radości Królestwa Bożego.

W. Amen.

Biskup dodaje:

Niech was błogosławi Bóg Wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W. Amen.

MODLITWA NAD LUDEM

Zamiast podanego wyżej błogosławieństwa można odmówić modlitwę nad ludem.

Diakon lub ministrant wzywa:

Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

Biskup z rękami wyciągniętymi nad ludem mówi:

Umocnij Boże, to co w nas zdziałałeś i strzeż w sercach swoich wiernych darów Ducha Świętego, aby nie wstydziła się wyznawać przed światem Chrystusa ukrzyżowanego i z ofiarną miłością spełniała Jego przykazania. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

Biskup dodaje:

Niech was błogosławi Bóg Wszechmogący: Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W. Amen.

Rozdział II

OBRZĘDY BIERZMOWANIA BEZ MSZY

OBRZĘDY WSTĘPNE:

34. Gdy gromadzą się kandydaci do bierzmowania z świadkami i rodzicami, oraz całe zgromadzenie wiernych, biskup (z kapłanami, którzy mu pomagają) i z jednym lub kilkoma diakonami udaje się do prezbiterium. W tym czasie wierni mogą śpiewać psalm lub odpowiednią pieśń.

35. Biskup i asystujący oddają cześć ołtarzowi, po czym biskup pozdrowia zgromadzenie:

Pokój z wami.

Wszyscy:

I z duchem twoim.

Biskup odmawia modlitwę:

Módlmy się: Spraw, prosimy Cię, Wszzechmogący i miłosierny Boże, † aby Duch Święty przybywając do nas i mieszkając w naszych sercach, † uczynił z nas świątynię swojej chwały. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

Inne modlitwy do wyboru w formularzach mszalnych nr 58, 59, 60. Liturgia słowa:

36. Następnie odbywa się liturgia słowa, w czasie której czyta się przynajmniej jedną z perykop przewidzianych na Mszę bierzmowania (nr 61—63).

37. Jeżeli wybiera się dwa lub trzy czytania, należy zachować tradycyjny porządek i czytać ze Starego Testamentu, z Apostoła i z Ewangelii.

Po pierwszym i drugim czytaniu należy wykonać psalm albo inny śpiew, można jednak zamiast śpiewania zachować święte milczenie.

38. Po czytaniach, biskup (i kapłani, którzy mu pomagają) siadają na przygotowanych krzesłach. Zależnie od miejscowego zwyczaju, kandydatów do bierzmowania przedstawia proboszcz, albo inny ksiądz, albo diakon, albo katecheta, w ten sposób: jeżeli to możliwe, każdego kandydata wzywa się imiennie i pojedynczo wchodzi oni do prezbiterium; jeżeli są to dzieci, prowadzi je jedno ze świadków, albo jedno z rodziców. Kandydaci stoją przed celebransem.

Jeżeli kandydaci do bierzmowania są bardzo liczni, nie wzywa się ich imiennie, lecz ustawia się w odpowiednim miejscu przed biskupem.

Homilia czyli przemówienie

39. Biskup wygłasza krótką homilię, w której wyjaśnia odczytane teksty i w ten sposób wprowadza kandydatów, ich świadków i rodziców oraz całe zgromadzenie wiernych w głębsze zrozumienie misterium bierzmowania.

Może to uczynić słowami podanymi niżej lub podobnymi:

Czytamy w *Dziejach Apostolskich*, że *Apostołowie*, którzy zgodnie z obietnicą Chrystusa, otrzymali w dniu *Pięćdziesiątnicy* *Ducha Świętego*, mieli władzę dopełniać działania chrztu przez udzielanie *Ducha Świętego*. Gdy *święty Paweł* włożył ręce na niektórych ochrzczonych, zstąpił na nich *Duch Święty* i zaczęli mówić różnymi językami i prokować.

Biskupi jako następcy *Apostołów* mają tę samą władzę i osobiście albo przez delegowanych kapłanów udzielają *Ducha Świętego* tym, którzy zostali już odrodzeni w sakramencie chrztu.

Chociaż obecnie przyjdzie *Ducha Świętego* nie ujawnia się przez dar mówienia językami, wierzymy, że otrzymujemy *Ducha Świętego*, który

rozlewa w naszych sercach miłość Bożą, gromadzi nas w jednej wierze, obdarza różnymi powołaniami oraz w sposób niewidzialny uświęca i jednoczy Kościół.

Otrzymacie dar Ducha Świętego. Będzie on duchowym znamięm, dzięki któremu staniecie się w doskonalszy sposób obrazem Chrystusa i członkami Jego Kościoła. Chrystus namaszczoney Duchem Świętym w czasie chrztu, który przyjął od Jana, został posłany, aby wypełnić swoje dzieło, rozprzestrzeniać na ziemi ogień Ducha Świętego.

Wy, którzy zostaliście już ochrzczeni, teraz otrzymacie moc Ducha Chrystusa i zostaniecie naznaczeni na czołe Jego krzyżem. Powinnicie wobec świata świadczyć o Jego mecie, zmartwychwstaniu tak, — aby według słów Apostoła — wasze życie było w każdym miejscu dobrą wonią Chrystusa. Jego mistyczne ciało, to jest Kościół, czyli Lud Boży, otrzymuje od Niego różne łaski, a Duch Święty rozdziela je między chrześcijan, aby ciało mistyczne czyniło postępy w jedności i miłości.

Bądźcie żywymi członkami tego Kościoła i pod przewodem Ducha Świętego starajcie się służyć wszystkim za wzorem Chrystusa, który nie przyszedł, aby Mu służono, lecz aby służyć.

A teraz zanim otrzymacie Ducha Świętego, wspomnijcie na wiarę, którą wyznaliście na chrzcie świętym, albo którą wasi rodzice i chrzestni wyznali razem z Kościołem w dniu waszego chrztu.

ODNOWIENIE PRZYRZECZEŃ CHRZCIELNYCH:

40. Biskup zadaje pytania kandydatom do bierzmowania, mówiąc:

Pytam każdego z was:

Czy wyrzekasz się szatana, wszystkich jego spraw i zwodniczych obietnic?

Kandydaci odpowiadają:

Wyrzekam się.

Biskup:

Czy wierzysz w Boga Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedynego, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, którego masz

dzisiaj otrzymać w sakramencie bierzmowania, tak jak Apostołowie otrzymali Go w dzień Pięćdziesiątnicy?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Czy wierzysz w święty Kościół powszechny, obcowanie świętych. odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Kandydaci:

Wierzę.

Biskup:

Do tego wyznania dołącza się biskup, głosząc wiarę Kościoła:

Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Zgromadzenie wiernych wyraża swoją zgodę odpowiadając: Amen.

Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, można tę formułę zastąpić inną, albo zaśpiewać pieśń, w której wspólnota jednogłośnie wyraziła swoją wiarę.

WŁOŻENIE RĄK

41. Biskup (mając obok siebie kapłanów, którzy mu pomagają), stoi zwrócony do ludu i trzymając ręce złożone, mówi:

Najmilsi, prosmy Boga Ojca Wszechmogącego, aby łaskawie zesłał Ducha Świętego na te przybrane dzieci swoje, odrodzone już na chrzcie do życia wiecznego. Niech Duch Święty umocni ich swoimi darami i przez swoje namaszczenie upodobni ich do Chrystusa, Syna Bożego.

Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu.

42. Biskup (i kapłani, którzy mu pomagają) wyciąga ręce nad wszystkimi kandydatami. Sam zaś biskup mówi:

**Boże Wszechmogący,
Ojcze naszego Pana, Jezusa Chrystusa,
który odrodziłeś te sługi przez wodę i Ducha Świętego
i uwolniłeś ich od grzechu,
ześlij na nich Ducha Świętego Pocieszyciela,
daj im Ducha mądrości i rozumu,
Ducha rady i męstwa,
Ducha umiejętności i pobożności,
napelnij ich Duchem bojaźni Twojej.
Przez Chrystusa Pana naszego.**

W. Amen.

NAMASZCZENIE KRZYŻMEM

43. Diakon podaje biskupowi święte krzyżmo. Kandydaci do bierzmowania pojedynczo podchodzą do biskupa, albo jeżeli okoliczności za tym przemawiają, biskup podchodzi do każdego kandydata. Ten, kto

przedstawił kandydata kładzie prawą rękę na jego ramieniu i podaje jego imię biskupowi, albo kandydat sam podaje swoje imię.

44. Biskup zwilża wielki palec prawej ręki krzyżmem i kreśli nim znak krzyża na czole kandydata mówiąc:

N. Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Bierzmowany odpowiada:

Amen.

Biskup dodaje:

Pokój z tobą.

Bierzmowany:

I z duchem twoim.

45. Jeżeli kapłani pomagają biskupowi w udzielaniu bierzmowania, diakon lub ministrant podaje biskupowi wszystkie naczynia z krzyżmem świętym, a biskup wręcza je kapłanom, którzy pojedynczo podchodzą do niego.

Kandydaci podchodzą do biskupa lub kapłanów; albo, jeżeli okoliczności za tym przemawiają, biskup i kapłani podchodzą do kandydatów i namaszczają ich w sposób podany wyżej (nr 27).

46. W czasie namaszczenia można śpiewać odpowiednią pieśń. Po namaszczeniu biskup i kapłani myją ręce.

MODLITWA POWSZECHNA

47. Następuje modlitwa powszechna w formie niżej podanej, albo w formie ustalonej przez kompetentną władzę (patrz „Modlitwa powszechna”).

Biskup:

Najmilsi, wnieśmy nasze prośby do Boga Ojca wszechmogącego; módlmy się jednomyślnie, bo jedną jest nasza wiara, nadzieja i miłość, które pochodzą od Ducha Świętego.

Diakon lub ministrant:

1. IV. Módlmy się za bierzmowanych, którzy zostali umocnieni darem Ducha Świętego, aby ugruntowani w wierze i miłości, dawali Chrystusowi świadectwo swoim życiem.

2. Módlmy się za ich rodziców i świadków bierzmowania, aby słowem i przykładem pociągali ich do naśladowania Chrystusa.

3. I. Módlmy się za święty Kościół Boży, razem z Papieżem N., naszym biskupem N. i z wszystkimi biskupami, aby zgromadzony przez Ducha Świętego wzrastał i rozwijał się w jednej wierze i miłości aż do przyjścia Chrystusa.

4. II. Módlmy się za całą ludzkość, aby wszyscy ludzie, mający jednego Stwórcę i Ojca, uznawali się za braci bez różnicy rasy i narodu oraz szczerze szukali Królestwa Bożego, które jest pokojem i radością w Duchu Świętym.

Biskup:

Boże, który swoim Apostołom dałeś Ducha Świętego i chciałeś, aby oni oraz ich następcy udzielali go innym wiernym, wysłuchaj łaskawie naszą modlitwę i działaj w sercach wiernych podobnie jak w początkach głoszenia Ewangelii. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

MODLITWA PAŃSKA:

48. Wszyscy odmawiają Modlitwę Pańską, biskup może ją poprzedzić słowami niżej podanymi lub podobnymi:

Najmilsi, przedstawmy razem nasze prośby, modląc się wspólnie do Boga, tak, jak nas nauczył nasz Pan Jezus Chrystus.

Wszyscy:

Ojcze nasz...

BŁOGOSŁAWIENSTWO:

49. Biskup błogosławi wszystkich: Zamiast zwykłego błogosławieństwa udziela się błogosławieństwa w formie podanej niżej; albo odmawia się modlitwę nad ludem.

Bóg Ojciec wszechmogący, który was odrodził z wody i Ducha Świętego i uczynił swoimi przybranymi dziećmi, niech was błogosławi i sprawi, abyście zawsze byli godni Jego ojcowskiej miłości.

W. Amen.

Jezus Chrystus, jedyny Syn Ojca Przedwiecznego, który obiecał, że Duch Prawdy zostanie w Kościele, niech was błogosławi i umocni w wyznaniu prawdziwej wiary.

W. Amen.

Duch Święty, który rozpałił ogień miłości w sercach uczniów, niech was błogosławi, zjednoczy i doprowadzi do radości Królestwa Bożego.

W. Amen.

Biskup dodaje:

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W. Amen.

MODLITWA NAD LUDEM:

Zamiast podanego wyżej błogosławieństwa można odmówić modlitwę nad ludem.

Diakon lub ministrant wzywa:

Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

Biskup z rękami wyciągniętymi nad ludem mówi:

Umocnij Boże, to co w nas zdziałałeś i strzeż w sercach swoich wiernych darów Ducha Świętego, aby nie wstydzieli się wyznawać przed światem Chrystusa ukrzyżowanego i z ofiarną miłością spełniali Jego przykazania. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

Biskup dodaje:

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący: Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W. Amen.

Rozdział III

BIERMOWANIE UDZIELANE PRZEZ SZAFARZA NADZWYCZAJNEGO

50. Szafarz nadzwyczajny, który udziela bierzmowania na podstawie prawa powszechnego albo na podstawie specjalnego indultu Stolicy Apostolskiej zachowuje takie same obrzędy jak opisane wyżej.

51. Jeżeli z powodu wielkiej liczby kandydatów do bierzmowania szafarz nadzwyczajny zaprasza kapłanów, aby mu pomagali w udzielaniu sakramentu, przy ich wyborze powinien zachować przepisy zawarte wyżej w n. 8.

Rozdział IV

BIERMOWANIE CHOREGO W NIEBEZPIECZENSTWIE ŚMIERCI

52. Jest rzeczą bardzo stosowną, aby chrześcijańskie wtajemniczenie każdego ochrzczonego zostało dopełnione przez sakrament bierzmowania i Eucharystii. Dlatego jeżeli chory katolik znajdujący się w niebezpieczeństwie śmierci, ma używanie rozumu, należy mu radzić, aby przed przyjęciem Wiatyku, dla umocnienia duszy przyjął również sakrament bierzmowania. Przyjęcie tego sakramentu powinna poprzedzić niezbędna katecheza dostosowana do sytuacji.

Zasadniczo nie należy udzielać w ciągu jednego obrzędu bierzmowania w niebezpieczeństwie śmierci oraz namaszczenia chorych.

Dziecku, które jeszcze nie doszło do używania rozumu, należy udzielać bierzmowania według tych samych zasad i norm, jakie ustalono w sprawie udzielania chrztu.

53. Jeżeli okoliczności na to pozwalają, należy zachować wszystkie obrzędy wyżej opisane.

54. Jeżeli niebezpieczeństwo jest bliskie szafarz bierzmowania wyciąga rękę nad chorym mówiąc:

**Boże wszechmogący,
Ojcze naszego Pana, Jezusa Chrystusa,
który odrodziłeś tego sługę swojego przez wodę i Ducha
Świętego i uwolniłeś go od grzechu,
ześlij na niego Ducha Świętego Pocieszyciela,
daj mu Ducha mądrości i rozumu,
Ducha rady i męstwa,
Ducha umiejętności i pobożności,
napelnij go Duchem bojaźni Twojej.
Przez Chrystusa Pana naszego.**

W. Amen.

55. Szafarz zwilża wielki palec prawej ręki krzyżmem i kreśli nim znak krzyża na czole kandydata mówiąc:

N. Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Bierzmowany, jeżeli może, odpowiada:

Amen.

W poszczególnych wypadkach biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności, można dodać inne elementy przygotowania i zakończenia.

56. W obliczu śmierci wystarczy namaszczenie krzyżmem z formułą sakramentalną:

N. Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.

Rozdział V

TEKSTY POTRZEBNE PRZY UDZIELANIU BIERZMOWANIA

I. Formularze Mszy

57. Jeżeli bierzmowania udziela się w czasie Mszy, albo bezpośrednio przed Mszą, lub po niej, odprawia się następującą Mszę w kolorze czerwonym lub białym.

58. Pierwszy formularz.

Antyfona na wejście Ez 36, 25—26.

Pan mówi: wyleję na was wodę czystą i dam wam serce nowe i ducha tchnę do waszego wnętrza.

Kolekta:

Wszchemogący i miłosierny Boże, spraw, aby Duch Święty przybywając do nas raczył w nas zamieszkać i uczynić z nas świątynię swego majestatu. Przez Pana...

Albo:

Prosimy Cię, Panie, spełnij w nas swoją obietnicę i spraw, aby Duch Święty przybywając do nas, uczynił nas wobec świata świadkami Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje...

Inne modlitwy do wyboru nn. 59. 60.

Modlitwa nad darami:

Prosimy Cię, Panie, przyjmij łaskawie pragnienia swoich wiernych i spraw, aby w doskonalszy sposób upodobnieni do Twojego Syna stale wzrastali w łasce, aby Mu składać świadectwo i uczestniczyli w pamiętce Jego odkupienia, przez które wysłużył nam Twojego Ducha. Który żyje i króluje na wieki wieków.

Gdy używa się Kanonu Rzymskiego, odmawia się specjalną modlitwę:

Prosimy Cię, Panie, przyjmij łaskawie tę ofiarę od nas, sług Twoich i całego ludu Twego. Składamy ją Tobie także za tych, których odrodziłeś przez chrzest i darem Ducha Świętego, abys zachował w nich swoją łaskę. (Przez Chrystusa Pana naszego. Amen).

Antyfona na Komunię por. Hbr 6, 4;

Radujcie się w Panu wszyscy, którzy zostaliście oświeceni, skosztowaliście daru niebieskiego i staliście się uczestnikami Ducha Świętego.

Modlitwa po Komunii:

Panie, otocz na przyszłość swoim błogosławieństwem tych, którzy zostali namaszczeni Duchem Świętym i nakarmieni Sakramentem Twojego Syna, aby pokonali wszelkie przeciwności i przez swoją świętość byli radością Kościoła, a swoimi uczynkami i miłością przyczyniali się do jego wzrostu w świecie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

59. Drugi formularz:

Antyfona na wejście por. Rz 5, 5; 8, 11:

Miłość Boża jest rozlana w naszych sercach przez Ducha Świętego, który w nas mieszka.

Kolekta:

Panie, ześlij na nas Twojego Ducha Świętego, abymy żyjąc w jednej wierze i umocnieni Jego miłością stali się ludźmi doskonałymi na miarę pełni Chrystusowej. Przez Pana...

Inne modlitwy do wyboru nr 58, 60.

Modlitwa nad darami:

Panie, przyjmij te sługi swoje razem z jednorodzonym Synem Twoim, niech naznaczeni Jego krzyżem i duchowym namaszczeniem, ciągle ofiarują się Tobie z Chrystusem zasłużą na hojniejsze dary Twojego Ducha. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Gdy używa się Kanonu Rzymskiego, odmawia się specjalną modlitwę „Prosimy Cię, Panie przyjmij”...: jak w poprzedniej Mszy.

Antyfona na Komunię Ps 33, 6, 9;

Przystąpcie do Pana, a będziecie oświeceni, skosztujcie i zobaczcie, że jest dobry.

Modlitwa po Komunii:

Panie, daj pełnię dojrzałości tym, których obsypałeś darami Twojego Ducha i nakarmiłeś Ciałem Twojem Syna, aby stale okazywali wobec świata wolność Twoich przybranych dzieci i przez swoją świętość wykonywali prorocki urząd Twojego ludu. Przez Chrystusa Pana naszego.

60. Inne modlitwy do wyboru.

Kolekta:

Panie, niech Pocieszyciel, który pochodzi od Ciebie, oświeci nasze umysły i zgodnie z obietnicą Twojego Syna doprowadzi je do pełnej prawdy. Który z Tobą żyje.

Modlitwa nad darami:

Panie, przyjmij ofiarę sług Twoich i spraw niech strzegą daru Ducha Świętego, który otrzymali i dojdą do wiecznej nagrody. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Modlitwa po Komunii:

Tchnij w nas o Panie, Ducha Twojej miłości i w swojej dobroci doprowadź do jedności tych, których posiliłeś jednym Chlebem niebieskim. Przez Chrystusa Pana naszego.

II. Czytania biblijne

61. Czytania ze Starego Testamentu.

1. Iz 11, 1—4a: „Spocznie na niej Duch Pana”.
W owym dniu: Wyrośnie różdżka z pnia Jessego ... i pokornym w kraju wyda słuszny wyrok.
2. Iz 42, 1—3: „Sprawiłem, że Duch mój spoczął na słudze moim”.
Tak mówi Pan: Oto mój sługa ...
3. Iz 61, 1—3a, 6a, 8b—9: „Pan mnie namaścił i posłał mnie, aby głosić dobrą nowinę ubogim, i dać im olejek radości”.
Duch Boga, Pana, nade mną ...
4. Ez 36, 24—28: „Nowego ducha tchnę do wnętrza waszego”.
To mówi Pan Bóg: Zabiorę was spośród ludów ...
5. Jl 2, 23a. 26—30a (hebr. 2, 23a; 3, 1—3a): „Na niewolników i niewolnice wyleję Ducha mego”.
Weselcie się, synowie Syjonu ... uczynię znaki na niebie i na ziemi.

62. Czytania z Nowego Testamentu:

1. Dz 1, 3—8: „Otrzymacie moc Ducha Świętego i będziecie moimi świadkami”.
Po swojej męce Jezus dał swoim apostołom ...
2. Dz 2, 1—6. 14. 22b—23. 32—33: „Wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym i zaczęli mówić”.
Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy ...
3. Dz 8, 1. 4. 14—17: „Wkładali na nich ręce, a oni otrzymywali Ducha Świętego”.
W owych dniach wybuchło wielkie prześladowanie ...
4. Dz 10, 1. 33—34a. 37—44: „Duch Święty zstąpił na wszystkich, którzy słuchali nauki”.
W owych dniach: W Cezarei mieszkał pewien człowiek, imieniem Korneliusz ...
5. Dz 19, 1b—6a: „Czy otrzymaliście Ducha Świętego, gdy przyjęliście wiarę”.
Kiedy Paweł przybył do Efezu
6. Rz 5, 1—2. 5—8: „Miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany”.
Bracia: Dostąpiwszy usprawiedliwienia przez wiarę ...
7. Rz 8, 14—17: „Duch wspiera swym świadectwem naszego ducha, że jesteśmy dziećmi Bożymi”.
Bracia: Wszyscy ci, których prowadził Duch Boży, są synami Bożymi.
8. Rz 8, 26—27: „Sam Duch przyczynia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami”.
Bracia: Duch przychodzi z pomocą naszej słabości ...
9. 1 Kor 12, 4—13: „Jeden i ten sam Duch, udzielający każdemu, tak jak chce”.
Bracia: Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch ...
10. Ga 5, 16—17, 22—23a. 24—25: „Mając życie od Ducha, do Ducha też się stosujemy”.
Bracia: Postępujcie według Ducha ...

11. Ef 1, 3a. 4a. 13—19a: „Zostaliście naznaczeni znamieniem obiecanego Ducha Świętego”.

Bracia: Niech będzie błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa ...

12. Ef 4, 1—6: „Jedno jest Ciało i jeden Duch, jeden chrzest”.

Bracia: Zachęcam was, ja, więzień w Panu ...

63. Psalmi responsoryjne:

1. Ps 95, 1—2a. 2b—3. 9—10a. 11—12.

Resp. (3): Głoście cześć Pana wśród wszystkich narodów.
Śpiewajcie Panu pieśń nową, śpiewajcie Panu wszystkie krainy,
Śpiewajcie Panu, błogosławcie Jego Imieniu,
z dnia na dzień głoście Jego zbawienie.

R. Głoście cześć Pana wśród wszystkich narodów.

Rozgłaszajcie Jego chwałę wśród pogan,
Jego cuda — wszystkich narodów.

Bo Pan jest wielki,
Wielkiej godzien chwały.

R. Głoście cześć Pana wśród wszystkich narodów.

W obliczu Jego zdrzyj, ziemię całą.

Mówcie wśród pogan: Pan króluje.

Umocnił świat, by się nie poruszył,
sprawuje słuszne rządy nad ludami.

R. Głoście cześć Pana wśród wszystkich narodów.

Niech cieszy się niebo i ziemia raduje,

Niech szumi morze i co je napełnia.

Niech się weselą pola

w obliczu Pana, bo nadchodzi.

R. Głoście cześć Pana wśród wszystkich narodów.

2. Ps 116, 1. 2.

Resp. (Dz 1, 8): Po krańce ziemi świadczyć mi będziecie.

Albo: Alleluja.

Chwalcie Pana wszystkie narody,
wysławiajcie Go, wszystkie ludy.

Bo Jego miłosierdzie nad nami utwierdzone.

R. Po krańce ziemi świadczyć mi będziecie.

3. Ps 144, 2—3. 4—5. 8—9. 10—11. 15—16. 21.

Resp. (1b): Będę Cię słaawił, Boże mój, na wieki.

Każdego dnia będę Tobie błogosławił

i na wieki wysławiał Tve imię.

Wielki jest Pan i godzien wielkiej chwały,

Jego wielkości niepodobna zgłębić.

R. Będę Cię słaawił, Boże mój, na wieki.

Pokolenie pokoleniu głosi Twoje dzieła

i potęgę Twoją zwiastuje.

Głoszą wspaniałą chwałę Twego majestatu

i rozpowiadają Tve cuda.

R. Będę Cię słaawił, Boże mój, na wieki.

Pan jest łagodny i miłosierny,

nieskory do gniewu i bardzo łaskawy.

Pan jest dobry dla wszystkich

i względem wszystkich swych dzieł miłosierny.

R. Będę Cię słaawił, Boże mój na wieki.

Niechaj Cię wielbią, Panie, wszystkie dzieła Twoje,
i święci Twoi niech Cię błogostawiają,
Niech mówią o chwale Twojego królestwa
i niech głoszą Twoją potęgę.

R. Będę Cię sławił, Boże mój, na wieki.
Oczy wszystkich w Tobie mają nadzieję,
a Ty im dajesz pokarm we właściwym czasie.

Ty otwierasz swą rękę
i wszystko co żyje, nasycasz życzliwie.
R. Będę Cię sławił, Boże mój, na wieki.

4. Ps 21, 23—24. 26—27. 28 i 31—32.
Resp. (23): Braciom moim będę głosił imię Twoje.
Albo: (J 15, 26—27): Wy będziecie o mnie świadczyć, gdy przyjdzie
Pocieszyciel.
5. Ps 22, 1—3a. 3b—4. 5—6.
Resp. (1): Pan mnie umacnia, niczego mi nie zabraknie.
6. Ps 103, 1ab i 24. 27—28. 30—31. 33—34.
Resp. (30): Ześlij Ducha twój, Panie, i odnowisz oblicze ziemi.

64. Alleluja i werset przed Ewangelią:

1. J 14, 16: Innego Pocieszyciela da wam Ojciec, aby z wami był na zawsze.
2. J 15, 26b. 27a: Duch Prawdy będzie świadczył o mnie, ale wy też jesteście moimi świadkami.
3. J 16, 13a; 14, 26b: Gdy przyjdzie Duch Prawdy, doprowadzi was do całej prawdy. I przypomni wam wszystko, co wam powiedziałem.
4. Ap¹ 1, 5a. 6: Jezu Chryste, Świadku wierny, pierworodny umarłych, Ty uczyniłeś nas królestwem i kapłanami Bogu i Ojcu naszemu.
5. Przyjdź Duchu Święty, napełnij serca swoich wiernych, i zapal w nich ogień swojej miłości.
6. Przybądź Duchu Święty, Ześlij z nieba promień Twego światła.

65. Ewangelie:

1. Mt 5, 1—12a: „Do nich należy królestwo niebieskie”.
W owym czasie: Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę...
2. Mt 16, 24—27: „Jeśli kto chce pójść za mną, niech zaprze samego siebie”.
W owym czasie: Jezus rzekł do swoich uczniów ...
3. Mt 25, 14—30: „Byłeś wierny w małych rzeczach: wejdź do radości twego pana”.
W owym czasie: Powiedział Jezus uczniom swoim tę przypowieść: Pewien człowiek, który chcąc udać się w podróż...
4. Mk 1, 9—11: „Ujrzał Ducha zstępującego na siebie”.
W owym czasie przyszedł Jezus z Nazaretu...
5. Łk 4, 16—22a: „Duch Pański spoczywa na mnie”.
W owym czasie przyszedł Jezus z Nazaretu.
6. Łk 8, 4—10a. 11b/15: „Ziarno w żyznej ziemi oznacza tych, którzy zatrzymują i wydają owoc przez wytrwałość”.
W owym czasie: Gdy zebrał się wielki tłum...

7. Łk 10, 21—24: „Wysławiam Cię, Ojcze, że objawiłeś te rzeczy prostaczkom”. W owym czasie: Jezus rozradował się w Duchu Świętym...
8. J 7, 37b—39: „Strumienie wody żywej popłyną”. W owym czasie: Jezus zawołał donośnym głosem: „Jeśli ktoś jest spragniony...”
9. J 14, 15—17: „Duch Prawdy, który w was przebywa”. W owym czasie: Rzekł Jezus uczniom swoim: „Jeżeli mnie miłujecie”.
10. J 14, 23—26: „Duch Święty was wszystkiego nauczy”. W owym czasie: Rzekł Jezus uczniom swoim: „Jeżeli mnie kto miłuje...”
11. J 15, 18—21. 26—27: „Duch Prawdy, który od Ojca pochodzi, On będzie świadczył o mnie”. W owym czasie: Rzekł Jezus uczniom swoim: „Jeżeli was świat nienawidzi...”
12. J 16, 5b—7. 12—13a (gr. 5—7. 12—13a): „Duch Prawdy doprowadzi was do całej prawdy”. W owym czasie: Rzekł Jezus uczniom swoim: „Teraz idę do tego, który mnie posłał...”

LITANIA DO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Tekst ustalony przez Komisję Liturgiczną Episkopatu na podstawie wypowiedzi wszystkich diecezji.

LITANIA NA NABOŻEŃSTWA BŁAGALNE

Ilećć w poszczególnych częściach litanij przewidziane są dwie formuły oznaczone literami A i B. Celebrans lub kantorzy mogą wybrać jedną z nich. W wykazie świętych można na właściwym miejscu włączyć pewne imiona świętych np. patronów, tytułu kościoła, założycieli diecezji i zakonów itp. Należy je wydrukować inną czcionką. Podobnie w czasie nabożeństw błagalnych w różnych potrzebach można dodać wezwania dostosowane do okoliczności.

I.

BŁAGANIA DO BOGA

Albo A

Panie, zmiłuj się nad nami, Panie, zmiłuj się nad nami.
 Chryste, zmiłuj się nad nami. Chryste zmiłuj się nad nami.
 Panie, zmiłuj się nad nami, Panie, zmiłuj się nad nami.

Albo B

Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Synu, Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Duchu Święty, Boże, Boże, zmiłuj się nad nami.
 Święta Trójco, Jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.

II.

WEZWANIA DO ŚWIĘTYCH

Święta Maryjo, módl się za nami.
 Święta Boża Rodzicielko,

Święta Panno nad pannami,
Święci Michale, Gabrielu i Rafale,
Wszyscy święci Aniołowie,

módlcie się za nami.

Patriarchowie i Prorocy

Święty Abrahamie,
Święty Mojżeszu,
Święty Eliaszu,
Święty Janie Chrzcicielu,
Święty Józefie
Wszyscy święci Patriarchowie i Prorocy,

módl się za nami.

módlcie się za nami.

Apostołowie i Uczniowie

Święci Piotrze i Pawle,
Święty Andrzeju,
Święci Janie i Jakubie,
Święty Tomaszu,
Święty Mateuszu,
Wszyscy święci Apostołowie,
Święty Łukasz, u
Święty Marku,
Święty Barnabo,
Święta Mario Magdaleno,
Wszyscy święci Uczniowie Pańscy,

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

Męczennicy

Święty Szczepanie,
Święty Ignacy Antiocheński,
Święty Polikarpie,
Święty Justynie,
Święty Wawrzyńcze,
Święty Cyprianie,
Święty Bonifacy,
Święty Wojciechu,
Święty Stanisławie,
Święty Tomaszu Becket,
Święci Janie i Tomaszu z Anglii,
Święty Pawle z Japonii,
Święci Izaaku i Janie z Ameryki,
Święty Piotrze z Polinezji,
Święty Karolu z Ugandy,
Święte Perpetuo i Felicyto,
Święta Agnieszko
Święta Mario Goretii,
Wszyscy święci Męczennicy,

módl się za nami.

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

módl się za nami.

módlcie się za nami.

Biskupi i Doktorzy Kościoła

Święci Zenonie i Grzegorz, u
Święty Ambroży,
Święty Hieronimie,
Święty Augustynie,

módlcie się za nami.

módl się za nami.

Święty Atanazy,	
Święci Bazyli i Grzegorz z Nazjanu,	módlcie się za nami.
Święty Janie Chrzecieli,	módl się za nami.
Święty Marcynie,	
Święty Patryku,	
Święci Cyrylu i Metody,	módlcie się za nami.
Święty Karolu Boromeusza,	módl się za nami.
Święty Franciszku Salezy,	
Święty Piusie Dziesiąty,	

Kapłani i Zakonnicy

Święty Antoni,	
Święty Benedykcie,	módl się za nami.
Święty Bernardzie,	
Święci Franciszku i Dominiku,	módlcie się za nami.
Święty Tomasz z Akwinu,	módl się za nami.
Święty Ignacy z Loyoli,	
Święty Franciszku Ksawery,	
Święty Stanisławie Kostko,	
Święty Wincenty z Paulo,	
Święty Janie Mario Vianneyu,	
Święty Janie Bosko,	módl się za nami.
Święta Katarzyno Sjeneńska,	
Święta Tereso z Avili,	
Święta Różo z Limy,	

Świeccy

Święty Ludwiku,	módl się za nami.
Święty Kazimierzu,	
Święta Moniko,	
Święta Elżbieto Węgierska,	
Wszyscy święci i święte Boże,	módlcie się za nami.

III.

WEZWANIA DO CHRYSYTA

Albo A

Bądź nam miłościw,	wybaw nas, Panie.
Od zła wszelkiego,	
Od każdego grzechu,	
Od zasadzek szatana,	
Od gniewu, nienawiści i wszelkiej złej woli,	
Od śmierci wiecznej,	
Przez Twoje wcielenie,	
Przez Twoje narodzenie,	
Przez Twój chrzest i post święty,	
Przez Twój krzyż i mękę,	
Przez Twoją śmierć i złożenie do grobu,	
Przez Twoje święte zmartwychwstanie,	
Przez Twoje cudowne wniebowstąpienie,	
Przez zesłanie Ducha Świętego,	
Przez Twoje przyjście w chwale,	

MODLITWA

Boże, ucieczko nasza i mocy, który jesteś źródłem pobożności, wysłuchaj pokorne modlitwy swojego Kościoła i spraw, abyśmy otrzymali wszystko, o co Cię z ufnością prosimy.
Przez Chrystusa Pana naszego. W. Amen.

Albo

Boże, który widzisz, że upadamy wskutek własnej słabości, spraw łaskawie, aby przykłady świętych umocniły naszą miłość ku Tobie.
Przez Chrystusa Pana naszego. W. Amen.

LITANIA W OBRZĘDACH ZWIĄZANYCH Z KONSEKRACJAMI I UROCZYSTYMI BŁOGOSŁAWIENSTWAMI

W każdym obrzędzie można włączyć na właściwym miejscu pewne imiona świętych, np. patrona, tytułu kościoła, patrona tych, którzy przyjmują konsekrację, a przy konsekracji biskupa nawet wszystkich Apostołów, można również dodać pewne wezwania dostosowane do okoliczności.

Panie, zmiłuj się nad nami. Panie, zmiłuj się nad nami.

Chryste, zmiłuj się nad nami. Chryste, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami. Panie, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, Matko Boża,

módl się za nami.

Święty Michale,

módlcie się za nami.

Święci Aniołowie Boży,

módl się za nami.

Święty Janie Chrzcicielu,

Święty Józefie,

módlcie się za nami.

Święci Piotrze i Pawle,

Święty Andrzeju,

módl się za nami.

Święty Janie,

Święta Mario Magdaleno,

Święty Szczepanie,

Święty Ignacy Antiocheński,

Święty Wawrzyńcze,

módlcie się za nami.

Święci Wojciechu i Stanisławie,

Święta Perpetuo i Felicito,

Święta Agnieszko,

módl się za nami.

Święty Grzegorz,

Święty Augustynie,

Święty Atanazy,

Święty Bazyl,

Święty Marcinie,

Święty Benedykcie,

módlcie się za nami.

Święci Franciszku i Dominiku,

Święty Franciszku Ksawery,

módl się za nami.

Święty Janie Mario Vianneyu,

Święta Katarzyno Sjeneńska,

Święta Tereso z Avili,

módlcie się za nami.

Wszyscy święci i święte Boże,

Bądź nam miłośiw,

wybaw nas, Panie.

Od zła wszelkiego,

Od każdego grzechu,

Od śmierci wiecznej.

Przez Twoje wcielenie,
Przez Twoje święte zmartwychwstanie,
Przez zesłanie Ducha Świętego,
Prosimy Cię, my grzesznicy, wysłuchaj nas, Panie.
Prosimy Cię, abyś zachował Ojca świętego, i całe duchowieństwo w
prawdziwej pobożności,
Prosimy Cię, abyś dał wszystkim narodom pokój i prawdziwą zgodę.

WEZWANIA OKOLICZNOŚCIOWE

Na Wigilię Paschalną, jeżeli odbywa się chrzest:

Prosimy Cię, abyś tych wybranych odrodził przez łaskę chrztu świętego,
wysłuchaj, nas, Panie.

Jeżeli nie ma chrztu:

Prosimy Cię, abyś swoją łaską uświęcił tę wodę, przez którą mają się
odrodzić Twoje dzieci, wysłuchaj nas, Panie.

Na święcenia:

Prosimy Cię, abyś tych wybranych pobłogosławił, wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, abyś tych wybranych pobłogosławił i uświęcił,

Prosimy Cię, abyś tych wybranych pobłogosławił, uświęcił i konsekrował,

Na konsekrację kościoła:

Prosimy Cię, abyś ten kościół konsekrował.

ZAKOŃCZENIE

Prosimy Cię, Jezu, Synu Boga żywego, wysłuchaj nas, Panie.

Chryste, usłysz nas, Chryste usłysz nas.

Chryste, wysłuchaj nas, Chryste, wysłuchaj nas.

Za zezwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.

Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.

600 egz. zam. - 904 03. 74 U6|22